

Додаткові матеріали вебінару

“Цілі сталого розвитку та публічне управління в умовах кризи”

Питання, які розглядаються під час вебінару

1. Цілі сталого розвитку: загальний огляд
2. Досягнення ЦСР в умовах кризи (повномасштабного вторгнення)
3. Інструменти публічного управління для досягнення ЦСР
4. Цілі сталого розвитку: запобігти конфлікту
5. Цілі сталого розвитку: кращі практики (м. Львів)

Мета вебінару полягає в тому, щоб сприяти глибокому розумінню та обговоренню взаємодії між Цілями сталого розвитку та публічним управлінням в контексті кризових ситуацій, а також розглянути шляхи покращення цієї взаємодії для досягнення більш стійкого та ефективного розвитку.

Основні завдання формування у слухачів:

- ✓ Розуміння необхідності досягнення Цілей сталого розвитку.
- ✓ Ролі публічного управління у цих процесах
- ✓ Розуміння можливих синергій та конфліктів між цими двома областями.
- ✓ Навичок управління кризами та ризиками:
- ✓ Розуміння ролі громадськості та партнерства
- ✓ Включення практичних прикладів та кейсів.

1. Цілі сталого розвитку: загальний огляд

Концепція сталого розвитку увійшла до лексики економістів, політиків, науковців та інших зацікавлених сторін у 1987 році після публікації звіту Всесвітньої комісії з навколишнього середовища та розвитку «Наше спільне майбутнє». Значно популяризований завдяки публікації Доповіді Брундтланд наприкінці 1980-х років, сталий розвиток було визначено як «розвиток, який задовольняє потреби сьогодення, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби» [1]. З тих пір було опубліковано численні

публікації про концепцію сталого розвитку, включаючи книги та статті. Незважаючи на свою популярність, це поняття залишається викликом у контексті однозначного трактування політиків, бізнесу та наукової спільноти.

Подальший аналіз цього терміну та його наслідків, а також визнання економіки біологічних систем показує, що сталий розвиток також повинен враховувати справедливість, незворотність, а також невизначеність, ризик і процеси навчання, пов'язані з технологічними змінами та навколишнім середовищем. вразливість [2].

Цілі сталого розвитку (Sustainable Development Goals, SDGs) - це універсальний набір цілей та завдань, що були прийняті всіма членами Організації Об'єднаних Націй у вересні 2015 року. Ці SDGs становлять план дій на період до 2030 року для забезпечення сталого розвитку людства на планеті.

Рис. 1 Цілі сталого розвитку

Загальний огляд цілей сталого розвитку:

Бідність: Припинити бідність у всіх її формах та забезпечити належний рівень життя для всіх.

Голод: Забезпечити безперервний доступ до належного харчування, покращити харчову безпеку та сприяти сталому сільському розвитку.

Здоров'я: Забезпечити здоров'я та добробут для всіх у будь-якому віці, включаючи загальний доступ до якісної медичної допомоги.

Освіта: Забезпечити якісну освіту та сприяти можливостям навчання протягом усього життя для всіх.

Рівність: Досягти рівності між статями та забезпечити підтримку вразливих груп населення.

Чиста вода та санітарія: Забезпечити доступ до чистої води та належних санітарних умов для всіх.

Доступна та чиста енергія: Забезпечити доступ до доступної, надійної та сучасної енергетики.

Достойна праця та економічний зріст: Забезпечити гідну працю та стале економічне зростання, з урахуванням поваги до прав працівників.

Інновації та інфраструктура: Розвивати стійку інфраструктуру, сприяти інноваціям та сприяти інклюзивному та сталому промисловому розвитку.

Нерівність між країнами: Зменшити нерівність між країнами та в межах них.

Сталі міста та спільноти: Зробити міста та населені пункти безпечними, стало розвинутими, включаючи питання житлового будівництва та ефективного використання ресурсів.

Споживання та виробництво: Сприяти сталому споживанню та виробництву, включаючи ефективне використання ресурсів та відходів.

Зміна клімату: Приймати невідкладні заходи для боротьби зі зміною клімату та її наслідками.

Життя в воді: Зберегти та стало використовувати морські ресурси для забезпечення сталого розвитку.

Життя на суші: Зберегти екосистеми на суші, сприяти сталому використанню землі та боротьбі з втратою біорізноманіття.

Мир та справедливість: Забезпечити мир, справедливість та ефективні інституції.

Партнерство для досягнення цілей: Підтримувати глобальне партнерство для сталого розвитку, міжнародну співпрацю та зміцнювати зусилля з досягнення всіх цілей.

Ці цілі взаємопов'язані та вимагають спільних зусиль від урядів, громадськості, приватного сектору та інших зацікавлених сторін. Вони спрямовані на досягнення більш сталого, справедливого та екологічно безпечного майбутнього для всього населення планети.

2. Досягнення ЦСР в умовах кризи (повномасштабного вторгнення)

Основні аспекти досягнення ЦСР в умовах кризи (повномасштабного вторгнення)

- Забезпечення базових потреб громадян (харчування, вода, медична допомога), міжнародна спільнота та гуманітарні організації можуть бути важливими партнерами в цьому
- Забезпечення освіти та навчання
- Стимулювання внутрішнього діалогу
- Створення та підтримка соціальних програм для підтримки вразливих груп населення (діти, інваліди, внутрішньо переміщені особи)
- Збереження довкілля: Важливо враховувати природні ресурси та екологію при плануванні розвитку громади, щоб забезпечити довгострокову сталість.

На перше місце у повоєнний період в Україні після ЦСР 16. Мир, справедливість та сильні інститути, виходять такі ЦСР як: 1. Подолання бідності (ключова); 8. Гідна праця та економічне зростання; 6 «Чиста вода та належні санітарні умови»; 9. «Промисловість, інновації та інфраструктура».

Хоча у мирний час основними ЦСР в Україні у порядку пріоритетності були такі: відповідальне споживання і виробництво; якісна освіта; захист і відновлення екосистем суші; доступна і чиста енергія; скорочення нерівності; промисловість, інновації та інфраструктура.

3. Інструменти публічного управління для досягнення ЦСР

Щоб досягнути цих цілей, важливо використовувати ефективні інструменти публічного управління. Ось деякі з них:

Стратегічне планування: Уряди можуть розробити довгострокові стратегії та плани розвитку, спрямовані на досягнення конкретних ЦСР. Це допомагає визначити пріоритети, ресурси та дії для досягнення визначених цілей.

Публічні політики і програми: Створення та реалізація політик та програм, спрямованих на стале економічне, соціальне та екологічне зростання, є ключовим аспектом. Це можуть бути заходи, спрямовані на зменшення бідності, підвищення якості освіти та охорони здоров'я, екологічний захист тощо.

Регулювання та нормативна діяльність: Законодавство та регулювання можуть використовуватися для стимулювання сталого розвитку. Це може включати фіскальні стимули для екологічних технологій, обмеження на забруднювальники, встановлення екологічних стандартів тощо.

Моніторинг та оцінка: Важливо встановлювати системи моніторингу та оцінки для відстеження прогресу досягнення ЦСР. Це допомагає вчасно коригувати стратегії та політики, якщо необхідно.

Залучення громадян та цивільного суспільства: Важливо створити можливості для участі громадян та громадських організацій у процесах прийняття рішень та моніторингу реалізації ЦСР. Це сприяє більшому впливу громадськості на розвиток країни.

Інновації та технології: Використання новітніх технологій та інновацій може сприяти більш ефективному використанню ресурсів, зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище та сприяти сталому розвитку.

Міжнародне співробітництво: Спільна дія та обмін досвідом з іншими країнами може сприяти досягненню ЦСР. Міжнародні організації та форуми можуть бути платформами для співпраці та обміну ідеями.

Ці інструменти можуть використовуватися окремо або в поєднанні для досягнення ЦСР та сталого розвитку в цілому. Важливо адаптувати їх до конкретних умов та потреб країни.

4. Цілі сталого розвитку: запобігти конфлікту

Говорячи про ризики, ми розуміємо можливість конфлікту між ЦСР через розвиток біоекономіки: досягнення однієї цілі може призвести до погіршення в контексті досягнення іншої. Тому цей аспект необхідно враховувати на етапі формування стратегії біоекономіки в країні для запобігання конфлікту між ЦСР. Досягнення ЦСР в рамках концепції біоекономіки та можливі ризики конфлікту між ЦСР представлені на рисунку 2.

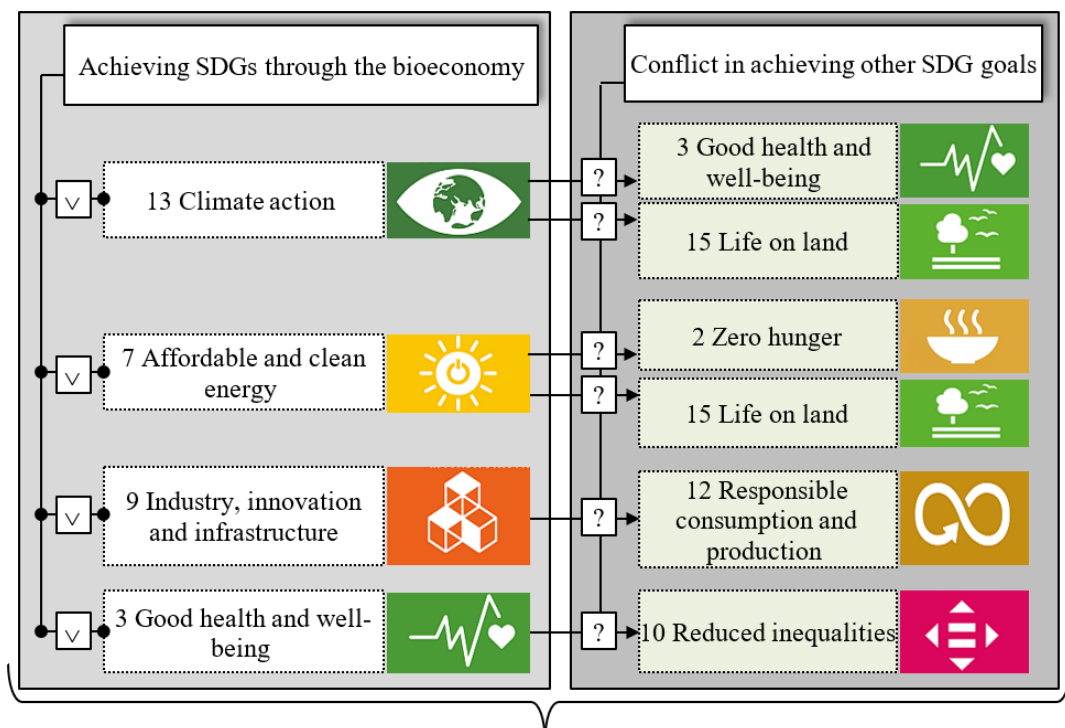

Рис.2 Цілі сталого розвитку: запобігти конфлікту

Як бачимо, у прагненні досягти прогресу в ЦСР 13 виникає конфлікт із цілями 3 і 15. Це відбувається, коли стимулювання виробництва біопалива відбувається без постійного управління цим процесом. Тобто біопаливо можна виробляти лише зі стійкої біомаси, насамперед із відходів лісового та сільськогосподарського секторів, запобігаючи вирубці лісів для цієї мети. Необхідно використовувати сертифіковане обладнання, яке не шкодить навколишньому середовищу.

Що стосується ЦСР 7, то її досягнення може суперечити ЦСР 2 та 15, оскільки недобросовісні суб'єкти господарювання можуть використовувати

сільськогосподарські землі для вирощування біопалива в особистих цілях, виснажуючи ґрунти, та не дотримуватись вимог до такого виду землеробства.

У рамках концепції біоекономіки інновації впроваджуються в промисловість (ЦСР 9), але якщо принцип декапування не дотримується, то виникає конфлікт із ЦСР 12.

Економічно розвинені країни сприяють використанню біологічних засобів у хімічному чи фармацевтичному секторах (ЦСР 3), що може суперечити ЦСР 10. Через обмеження патентних прав і часто тривалих і дорогих процедур ліцензування відповідні переваги отримують лише заможні верстви населення світу [3].

У наших дослідженнях ми дійшли висновку [4], що перехід до біоекономіки є незворотнім процесом, але країни, що розвиваються, стикаються з низкою проблем. Аналізуючи потенціал розвитку біоенергетики в Україні (як найбільш перспективного напрямку біоекономіки), бачимо, що для досягнення стратегічних цілей необхідно використовувати економічні та правові інструменти розвитку виробництва та споживання біопалива, виробленого з так званих «стійких ресурсів», враховуючи біоекономічні аспекти та запобігаючи конфлікту між ЦСР.

5. Цілі сталого розвитку: кращі практики (м. Львів)

Сталий розвиток Львова є пріоритетним вектором місцевої політики. Забезпечення досягнення цілей відбувається через тісну взаємодію органів місцевої та національної влади, бізнесу, громадських організацій, благодійних фондів, активних жителів та міжнародних організацій.

З часу прийняття Цілей у 2015 році Львів досягнув значного прогресу у розвитку освіти та медицини, створенні стійкої інфраструктури та посиленні конкурентоспроможності місцевої економіки, захисті навколишнього середовища та зменшенні бідності. У рамках реалізації локальних стратегій місто як екосистема реалізувало сотні проєктів та ініціатив, багато з яких є інноваційним як для України, так і для світу. Усі вони були спрямовані на

забезпечення сталого розвитку. Однак до 2022 року Львів не мав комплексного бачення власного внеску у процес досягнення ЦСР до 2030 року.

Добровільний локальний Огляд (Voluntary Local Review) [5] є першою спробою узагальнити діяльність міста та оціни - ти досягнення крізь призму реалізації ЦСР. Документ фактично стане точкою відліку в реалізації адженди 2030, адже описує стан справ у Львові у 2022 році та ключові проєкти, реалізовані містом. Огляд дозволить місту стати частиною глобального діалогу про сталий розвиток у містах, ділитися власним досвідом та переймати кращі практики інших міст. Наступні 8 років Львів працюватиме над реалізацією пріоритетних проєктів та завдань, визначених Оглядом, щоб забезпечити реалізацію Цілей до 2030 року. Львів – перше місто в Україні, яке працює над підготовкою Огляду. Реформа децентралізації, яка надала територіальним громадам доступ до ресурсів та повноваження змінювати свої міста, була визнаною одною з найкращих в Україні.

Отримавши змогу самостійно визначати вектори власного розвитку, міста розділяють відповідальність з державою за реалізацію Цілей сталого розвитку. Як амбасадор ЦСР розвитку, Львів прагне задати тон підготовці схожих Оглядів іншими містами України. Львів відкритий до обміну досвідом та кращими практиками, готовий допомагати громадам України у розробці власних локальних Оглядів та спільно реалізовувати проєкти, спрямовані на досягнення ЦСР. Підготовка Огляду здійснюється в умовах повномасштабного військового вторгнення Російської Федерації.

На перший погляд, війна – це антонім до слова розвиток. Усі ресурси держави і зокрема міста Львова спрямовані на протистояння агресору та забезпечення функціонування критичної інфраструктури. Розвиткові проєкти обмежені браком фінансових ресурсів, людського капіталу та непевністю у продовженні їх впровадження у майбутньому. Разом з тим, війна стала драйвером для суб'єктивізації України на міжнародній арені та налагодження глобальної співпраці. Ми отримали статус кандидата в члени Європейського Союзу. З часу повномасштабного вторгнення Львів встановив нові братерські зв'язки з містами Європи, залучивши фінансову підтримку та гуманітарну

допомогу від країн-партнерів та міст-побратимів. У Львові відкриваються офіси міжнародних організацій, які активно підтримують внутрішньо переміщених осіб у громаді. Міжнародна співпраця є ключем до інноваційного розвитку міста та ефективної відповіді на виклики, спричинені війною.

Література

1. Web site United nations (2017). Global indicator framework for the Sustainable Development Goals and targets of the 2030 Agenda for Sustainable Development. <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/>, referred on 26/08/2020.
2. Zilberman, D., Gordon, B., Hochman, G., Wesseler, J. (2018), “Economics of Sustainable Development and the Bioeconomy”. *Applied Economic Perspectives and Policy*, Vol. 40, No 1, pp.22–37.
3. Dietz, T., Börner, J., Förster, J., Braun, J. (2018), “Governance of the Bioeconomy: A Global Comparative Study of National Bioeconomy Strategies”. *Sustainability*, Vol. 10, pp.3189-3190.
4. Yakubiv, V., Panukhnyk, O., Shults, S., Maksymiv, Y., Hryhoruk, I., Popadynets N. et al. (2020), “Application of Economic and Legal Instruments at the Stage of Transition to Bioeconomy”. *Advances in Artificial Intelligence, Software and Systems Engineering*. July 24–28, 2019, Washington D. C., USA. Vol 965. Springer Nature Switzerland AG, pp.656-666.
5. Добровільний локальний Огляд:
<https://drive.google.com/drive/folders/10nI7nVI3z4I8Kz74cmxQP4Ln7-wyeUKJ>